

Aika: 30.11.2023 klo 9.15 – 11.30

Paikka: Teams-kokous

Nimi	Yritys	Paikalla
Kati Hietämäki	Tukes	x
Sanna Pietikäinen, siht.	Tukes	x
Hanna Mustonen	Tukes	x
Riku Vuorinen	Rejlers	x
Monica Holmström	AVI	x
Pauliina Kanerva	TEM	x
Ville Saloranta	Metsta	
Tapio Annala	ABB	x
Juha Kurvinen	Kiwa Inspecta	x
Krister Koivula	AX-Suunnittelu	
Saila Salomäki	Pirkanmaan pelastuslaitos	x
Tarmo Rintala	Atexor Oy	
Sami Idänheimo	Pääesikunta	x
Teemu Salonen	Raumaster Oy	x
Tina Sammi	Tina Sammi	x

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Kati Hietämäki avasi ATEX-jaoston toimintakauden viimeisen kokouksen.

2. Esityslistan hyväksyminen

Lisättiin asialistalle ATEX-ADCO-kokouksen käsittely.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirja

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja ilman muutoksia.

4. NKS-ATEX 2023 (Hanna Mustonen ja Sanna Pietikäinen)

Sanna Pietikäinen kertoi kokouksessa käsitellyistä asioista.

Tanska, Norja, Ruotsi ja Suomi esitteli lyhyesti ATEX-direktiivien implementoinnin ja valvonnan omissa maissaan.

Tanska esitteli kaksi sattunutta kaasuonnettomuutta, joista toinen oli tehtaalla sattuneen nestekaasuvoudon syttymä ja toinen muovisen kaasuputken sulaminen, vuoto ja sitä seurannut räjähdys lähellä tehdyn hitsauksen seurauksena.

Ruotsissa oli sattunut useampi räjähdys, kun käytöstä poistettuja kaasuputkia on viety polttoon ilman putkien puhdistusta. Lisäksi Ruotsin edustaja kertoi tapauksista, joista toisessa tuhka oli syttynyt

räjähtäen ja toisessa räjähdys oli edennyt pölyräjähdysenä ilmanvaihtokanavassa. Pellettejä polttavissa lämpölaitoksissa räjähdyskset ovat vähentyneet.

Norjan edustaja kertoi lisääntyvästä ongelmasta ATEX-tilojen laitteiden merkinnöissä. Kaiverretuista laatoista ollaan siirtymässä printattuihin ja tämä on vaikeuttanut merkintöjen luettavuutta printattujen laattojen kuluessa. Standardissa ei määrätä esim. merkinnän tai laatan materiaalia, vaan vain merkinnän testimenetelmä. Lisäksi IEC 60079-17 antaa luvan käyttää laitetta ilman merkintää, jos se on muuten tunnistettavissa. Tämä voi kuitenkin johtaa tilanteeseen, jossa laitetta ei tunnisteta EX-laitteeksi ja esim. avataan ja korjataan ilman pätevyyttä, jolloin EX-hyväksyntä ei enää ole voimassa.

Norjan muiden pohjoismaiden tuella esittämä olosuhdedirektiivin uudistus ei etene, vaan jokaisen maan on tehtävä itse haluamansa muutokset omaan lainsäädäntöönsä.

Riskinarvioinnin perusteella ATEX-tiloissa käytettäväksi hyväksyttyjen laitteiden riskinarviointien on yhteinen näkemyksen mukaan oltava riittävän tasokkaita ja ajan tasalla sekä huomioitava uusin saatavilla oleva tieto.

Ruotsin edustaja huomautti eri ATEX-laitteiden suojausmenetelmien ikääntymisestä. Tästä esimerkkinä ovat luontaisesti vaarattomien barrierien ikääntyminen, jonka vuoksi virtaa voi päästä läpi aiottua enemmän tai massatäytön rakoileminen, jonka seurauksena kaasua voi päästä kosketuksiin syttymislähteen kanssa.

4.1 Pohjoismainen markkinavalvontakampanja

Hanna Mustonen esitteli valmistuneen valvontakampanjan tuloksia. Kampanjan kohteena olivat kaapeleiden läpivientiholkit ja esitys tuloksista on pöytäkirjan liitteenä.

Uudeksi valvontakampanjan aiheeksi on suunniteltu ATEX-tilojen valaisimia. Tarkoituksena olisi keskittyä selvittämään muodollisia vaatimuksia eikä testauttaa laitteita. Keskusteltiin rajouksista kampanjalaitteiden valinnassa ja todettiin, että laiteluokan 3 laitteita on vähän, joten hyödyllisempää olisi ottaa kohteeksi laiteluokan 2 laitteita. Testausdokumenteissa on syytä kiinnittää huomiota rakenteen tiivistämiseen. Todettiin, että todennäköisimmin kenttäkoteloihin vuodot tulevat asennuksen tai kunnossapidon yhteydessä ennemmin kuin valmistusvirheenä.

5. ATEX ADCO asioita (Hanna Mustonen)

Seuraava ATEX ADCO -kokous on 13.-14.12.2023. Seuraavassa kokouksessa on paljon ADCO:n sisäisiä asioita. Pumpppuihin liittyvään asiakirjaan voi toimittaa kommentteja Hannalle. Merkintöihin liittyen muistutetaan merkintöjen vaatimuksista eli näkyvyys, pysyvyys jne.

Saksa on taas nostanut esille saattolämmityksen ja valmistellut ohjeen saattolämmityksen järjestelmäsertifikaatista. Saksa haluaisi määritellä saattolämmityksen tuotteeksi. Suomi ei vastusta tätä, jos säilytetään mahdollisuus tehdä se myös asennuksena.

6. Clarification sheets, ExNBG (Riku Vuorinen)

Ilmoitetut laitokset ovat tuoneet vuosittaisiin kokouksiin tulkintakysymyksiä. Syksyllä 2023 julkaistiin lista tulkinnoista, miten direktiiviä tulkitaan eri tapauksissa. Tässä linkki sivustoon:

https://circabc.europa.eu/ui/group/33b0bed8-1c65-4d9e-b857-1f34d2d91c04/library/981fe5b8-c475-442f-a051-eba6f25c7447?p=1&n=10&sort=modified_DESC

7. Pölyräjähdyskoulutuksen tilanne (Riku Vuorinen)

Työsuojelurahastosta ei saatu rahoitusta ja seuraavaksi haetaan rahoitusta Palosuojelurahastosta alkuvuodesta. Myös Pohjolan Vakuutus voisi olla kiinnostunut osallistumaan rahoitukseen.

Pölyräjähdyskiin liittyen on valmistumassa opinnäytetyö. Riku toimittaa tästä linkin jakoon myöhemmin.

8. Osallistujien taustaorganisaatioiden kuulumiset

TEM

Pauliina Kanerva kertoi ajankohtaisia asioita TEM:stä. Esitys on pöytäkirjan liitteenä. EU-sääntelyssä on suunnitteilla paljon muutoksia ja ne ovat paljon sidoksissa toisiinsa. ATEX-asioiden kannalta keskeinen on koneasetus, joka on tullut voimaan, mutta pitkällä siirtymäajalla. EU:n akkuasetuksessa on täytäntöönpano meneillään.

Tuotetietokanta on tulossa käyttöön, jolloin QR-koodilla löytyy tuotteet tiedot. Tukes on huomionut, että ei ole selkeää tietoa, kuka tietoja tietokantaan vie ja kenellä on oikeus niitä muokata. Tähän kaivattaisiin linjausta ja Tukes on laatinut näkemyksen, mitä linjauksen sisältö olisi hyvä olla. Pauliina kehotti aktiivisuuteen EU-vaikuttamisessa.

Tukes

Kati esitteli Tukesin ajankohtaiset asiat. Esitys on pöytäkirjan liitteenä.

Tina Sammi

Tina on vuoden vaihteesta toiminut Öljy- ja kaasuteknikka ry osa-aikaisena toiminnanjohtajana. Pääpaino on jakeluasemaympäristössä. Nestekaasualan edunvalvonta on järjestetty Tina Sammi Oy:n kautta.

Pelastuslaitos

Tammikuussa kumppanuusverkosto järjestää ATEX-koulutuksen palotarkastajille Espoon keskuspaloasemalla.

Kiwa Inspecta

Juha muistutti, että tilaluokitus pitäisi tehdä standardin ja käsikirjan mukaan. Kiwa Inspectalta on tulossa toinen henkilö Juhan tilalle ATEX-jaostoon jatkossa.

9. Muut esille tulevat asiat

- a. SFS suunnittelee pölyräjähdyskäsikirjan päivittämistä**
- b. Ehdotetaan tilaluokituskuvia poistettavaksi maakaasuasetuksesta**

10. Seuraava kokous

TENK:n toimikausi on päättymässä. TENK:n pääsihteeri järjesti palautekyselyn, joka lähetettiin neuvottelukunnan jäsenille ja varajäsenille sekä jaostoihin kuuluville. Vastauksia saatiin 28 kpl. Arvosanoina TENKin toiminta sai hyvää palautetta, mutta esiin oli nostettu myös kehitystarpeita toiminnassa sekä TENKin ja jaostojen rooli säädösten valmistelussa. TEM ja Tukes tulevat myöhemmin arvioimaan tuloksia tarkemmin. Samalla arvioidaan neuvottelukuntatyön uudistamistarpeita. Uuden neuvottelukunnan nimeämisestä ollaan aikanaan yhteydessä, mutta nimeämispyyntöjä ei kannata odottaa heti vuoden alussa. Tukes voi mahdollisesti ennen neuvottelukunnan perustamista järjestää toimialalle foorumeita yhteistyön ylläpitämiseksi.

Toimintakertomus tullaan laatimaan menneestä kaudesta.

11. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja kiitti menneestä toimikaudesta ja päätti kokouksen.